

< Sociale Zekerheid >

Zelfstandige

- De sociale bijdragen
- Uitkeringen bij ziekte of ongeval
- Pensioen
- Kerncijfers

Editie 2015

Inhoudstafel

1. De sociale bijdragen

1.1. Waarvoor betaal ik sociale bijdragen?	4
1.2. Hoe worden de sociale bijdragen berekend	4
1.3. Hoeveel sociale bijdragen betaal ik?	5

2. Uitkeringen bij ziekte of ongeval

2.1. Wanneer ontvang ik een uitkering?	6
2.2. Hoe worden de uitkeringen berekend?	6
2.3. Hoeveel ontvang ik bij ziekte of ongeval?	6
2.4. Voorbeelden	7

3. Pensioen

3.1. Soorten pensioenen	8
3.2. Hoe wordt mijn rustpensioen opgebouwd?	8
3.3. Minima en maxima: geen reden tot juichen	9
3.4. Enkele ontnuchterende voorbeelden	10
3.5. Ik wil op vervroegd rustpensioen. Wat is het effect op mijn uitkering?	11
3.6. De pensioenbonus	12
3.7. Mijn zelfstandige echtgeno(o)t(e) overlijdt. Wanneer heb ik recht op het overlevingspensioen?	13
3.8. Pensioen en beroepsinkomsten: wat zijn de grenzen?	14

4. Besluit

4.1. Hoe kan ik mijn levensstandaard na mijn pensioen of na een ziekte of ongeval behouden?	15
4.2. Welke oplossingen biedt VIVIUM aan?	15

5. Bijkomende informatie

5.1. Internet	16
5.2. Adressen	16

6. Kerncijfers

6.1. Ziekte of ongeval	17
6.2. Pensioen	18

Inleiding

Tijdens uw loopbaan als zelfstandige gaat een aanzienlijk deel van uw inkomen naar bijdragen voor sociale zekerheid.

De sociale zekerheid zorgt voor een uitkering:

- als u ziek of arbeidsongeschikt wordt;
- wanneer u met pensioen gaat;
- voor uw echtgeno(o)t(e) als u overlijdt.

De Belgische sociale zekerheid behoort tot de meest uitgebreide sociale systemen in Europa. Maar zijn haar tussenkomsten wel altijd toereikend? Beschermt ze u en uw gezin wel voldoende in alle omstandigheden?

Deze brochure geeft u aan de hand van cijfermateriaal¹ een concreet beeld van uw situatie als zelfstandige². U zult vaststellen dat die cijfers niet altijd tot optimisme stemmen.

De bepalingen en de bedragen opgenomen in deze brochure zijn louter informatief. VIVIUM garandeert niet dat de informatie volledig en up-to-date is. De bedragen en percentages zijn vastgesteld op basis van de wettelijke bepalingen die van kracht zijn op het ogenblik van de uitgave van de brochure. De wettelijke bepalingen kunnen in de loop der tijd wijzigen. VIVIUM is niet gebonden door informatie opgenomen in deze brochure die onvolledig of achterhaald zou zijn.

De kenmerken van de producten van VIVIUM zijn niet opgenomen in deze brochure. Voor een volledig en up-to-date overzicht van de eigenschappen van deze producten verwijzen we u naar de algemene en bijzondere voorwaarden.

De verwijzing naar diensten of webpagina's van derden voor bijkomende informatie, houdt geen garantie in met betrekking tot de kwaliteit van de informatie die daar bekomen kan worden. VIVIUM kan op geen enkele wijze verantwoordelijk worden gesteld voor de inhoud van de webpagina's of de kwaliteit van de diensten waarnaar wordt verwezen.

VIVIUM kan niet aansprakelijk worden gesteld voor enige vorm van schade die voortkomt uit het gebruik van de gegevens die in deze brochure zijn opgenomen.

¹ Gegevens per 01/2015

² in hoofdberoep

1. De sociale bijdragen

1.1. Waarvoor betaal ik sociale bijdragen?

Ieder trimester moet u, als zelfstandige in hoofdberoep, sociale bijdragen betalen.

De Rijksdienst voor Sociale Zekerheid (RSZ) verzamelt uw driemaandelijke bijdragen en verdeelt ze over de verschillende instellingen voor:

- ziekte en invaliditeit
- geneeskundige verzorging
- pensioenen
- kinderbijslag

1.2. Hoe worden de sociale bijdragen berekend?

Uw driemaandelijke sociale bijdragen worden berekend op het netto belastbaar beroepsinkomen van het jaar zelf. Zolang dit inkomen niet gekend is, betaalt de zelfstandige voorlopige sociale bijdragen gebaseerd op het inkomen van 3 jaar terug. Voor de sociale bijdragen in 2015 zal het sociaal verzekeringsfonds zich dus baseren op het netto belastbaar beroepsinkomen van 2012. De zelfstandige kan ervoor opteren om meer of minder sociale bijdragen te betalen.

Het **nettoberoepsinkomen** is uw bruto-inkomen verminderd met de gedurende dat jaar betaalde sociale bijdragen, de bewezen beroepskosten en de eventuele verliezen van vorige jaren.

Dit nettoberoepsinkomen van het refertejaar wordt dan geherwaardeerd met een coëfficiënt die representatief is voor de inflatie van de laatste 3 jaren. Deze wordt bij Koninklijk Besluit vastgelegd. Voor 2015 bedraagt de coëfficiënt 1,02827479.

Bijdragetabel sociale zekerheid	
Geherwaardeerd nettoberoepsinkomen	Percentage sociale bijdragen
van 0 tot en met 55.576,94 euro	22%
vanaf 55.576,94 euro tot en met 81.902,81 euro	14,16%
vanaf 81.902,81 euro	0%

1.3. Hoeveel sociale bijdragen betaal ik?

De bijdrage die u betaalt, is een bepaald percentage toegepast op uw geherwaardeerd nettoberoepsinkomen. Op het deel van uw inkomen (zie tabel pagina 4) boven 81.902,81 euro moet u geen sociale bijdragen meer betalen.

Er geldt een minimumbedrag dat per kwartaal aan sociale bijdragen betaald moet worden. Bijvoorbeeld voor een zelfstandige in hoofdberoep (niet beginnend) is dit 707,87 euro per kwartaal (= 2.831,49 euro per jaar).

Voorbeelden van sociale bijdragen		
Nettoberoepsinkomen	Geherwaardeerd nettoberoepsinkomen	Sociale bijdragen per jaar ³
15.000,00	15.424,12	3.393,30
30.000,00	30.848,24	6.786,61
45.000,00	46.272,37	10.179,92
60.000,00	61.696,49	13.093,46

in euro

³ De vermelde bijdragen houden geen rekening met de administratiekosten van de sociale kassen. Deze kosten schommelen rond de 3 à 5% en zijn te berekenen op basis van de te betalen bijdrage.

2. Uitkeringen bij ziekte of ongeval

2.1. Wanneer ontvang ik een uitkering?

Om van een uitkering te kunnen genieten, moet u uw beroepsactiviteiten stopzetten.

De sociale zekerheid maakt geen onderscheid tussen **ziekte of privé-ongevallen** en **arbeidsongevallen**.

U krijgt vaste, forfaitaire bedragen uitgekeerd, losstaand van uw inkomen. Hoe meer u verdient, hoe groter uw verlies dus zal zijn als u arbeidsongeschikt wordt.

Er wordt wel rekening gehouden met uw gezinstoestand en de personen ten laste.

2.2. Hoe worden de uitkeringen berekend?

De uitkeringen worden berekend op dagelijkse basis. Om het maandbedrag te berekenen, wordt het dagbedrag vermenigvuldigd met 26 dagen (weekbedrag = dagbedrag x 6).

2.3. Hoeveel ontvang ik bij ziekte of ongeval?

De uitkeringen die gegeven worden door de sociale zekerheid, houden geen rekening met uw inkomen als zelfstandige. Dit heeft tot gevolg dat u zwaar verlies zal lijden indien u arbeidsongeschikt wordt.

- **Het eerste jaar van de ongeschiktheid**

De eerste maand krijgt u niets van de sociale zekerheid.

De volgende 11 maanden krijgt u een uitkering (vast bedrag) in functie van uw gezinstoestand. Het eerste jaar spreekt men van “primaire ongeschiktheid”.

- **Vanaf het tweede jaar**

De arbeidsongeschiktheid wordt vanaf het tweede jaar beschouwd als “invaliditeit”. Hierdoor is uw uitkering een beetje hoger in een aantal gevallen.

Overzicht van uitkeringen bij ziekte of ongeval				
		Met gezinslast	Alleenstaande	Samenwonende
Jaar 1: primaire ongeschiktheid	1 ^{ste} maand	0	0	0
	van 2 ^{de} tot 12 ^{de} maand	53,99/dag 1.403,74/maand	40,81/dag 1.061,06/maand	33,13 /dag 861,38/maand
Vanaf jaar 2: invaliditeit	zonder stopzetting bedrijf	53,99/dag 1.403,74/maand	40,81/dag 1.061,06/maand	33,13/dag 861,38/maand
	met stopzetting bedrijf	53,99/dag 1.403,74/maand	43,21/dag 1.123,46/maand	37,05/dag 963,30/maand

in euro

2.4. Voorbeelden

Enkele cijfervoorbeelden illustreren in welke mate een langdurige ziekte of een herstel na ongeval een invloed kunnen hebben op uw financiële situatie.

Situatie A

Ik ben gezinshoofd en heb mijn partner en/of kinderen ten laste.

Gezinshoofd met personen ten laste						
Inkomen		Uitkering bij ziekte of ongeval				
jaarlijks	maandelijks	1 ^{ste} maand	volgende 11 maanden	verschil +/-	vanaf jaar 2 ⁴	verschil +/-
15.000	1.250,00	0	1.403,74	+ 153,74	1.403,73	+ 153,74
30.000	2.500,00	0	1.403,74	- 1.096,26	1.403,73	- 1.096,26
45.000	3.750,00	0	1.403,74	- 2.346,26	1.403,73	- 2.346,26
55.000	4.583,33	0	1.403,74	- 3.179,59	1.403,73	- 3.179,59

in euro

Situatie B

Ik ben alleenstaande en heb niemand ten laste.

Alleenstaande zonder personen ten laste						
Inkomen		Uitkering bij ziekte of ongeval				
jaarlijks	maandelijks	1 ^{ste} maand	volgende 11 maanden	verschil +/-	vanaf jaar 2 ⁴	verschil +/-
15.000	1.250,00	0	1061,06	-188,94	1.123,46	-126,54
30.000	2.500,00	0	1061,06	- 1.438,94	1.123,46	-1.376,54
45.000	3.750,00	0	1061,06	- 2.688,94	1.123,46	-2.626,54
55.000	4.583,33	0	1061,06	- 3.522,27	1.123,46	-3.459,87

in euro

⁴ Met stopzetting van de zaak. Bij geen stopzetting van de zaak zijn de cijfers dezelfde als bij primaire ongeschiktheid (maand 2-12).

3. Pensioen

3.1. Soorten pensioenen

Er wordt door de overheid in verschillende soorten pensioenen voorzien:

- Het **rustpensioen** wordt uitgekeerd na uw loopbaan (in beginsel vanaf het bereiken van de pensioenleeftijd) en houdt rekening met uw loopbaan, uw genoten bezoldigingen en uw gezinstoestand:
  - Het **gezinspensioen** wordt toegekend aan de gehuwde werknemer (man of vrouw) waarvan de echtgeno(o)t(e):
    - elke beroepsactiviteit (behalve die wordt toegelaten) heeft stopgezet;
    - geen vervangingsinkomen geniet (uitkering sociale zekerheid);
    - geen eigen rustpensioen geniet.
  - Het **alleenstaandpensioen** is het rustpensioen dat wordt toegekend aan alle gerechtigden die geen aanspraak kunnen maken op het gezinspensioen. In de praktijk zullen de meeste gezinnen dus 2 alleenstaandpensioenen ontvangen.
- Als u overlijdt, ontvangt uw weduwe of weduwnaar onder bepaalde voorwaarden een **overlevingspensioen**.

3.2. Hoe wordt mijn rustpensioen opgebouwd?

Uw pensioen wordt berekend in functie van uw loopbaan. Ieder jaar bouwt u een stukje pensioen op, in functie van het bedrijfsinkomen van dat jaar. Voor een gezinspensioen wordt 75% van uw bedrijfsinkomen in aanmerking genomen; voor een alleenstaandpensioen 60%.

- **Voor elk jaar tot en met 1983** wordt er uitgegaan van een vast, forfaitair bedrijfsinkomen, onafhankelijk van uw reële inkomen. Aan de huidige index bedraagt dit forfait 10.732,07 euro.
- **Voor elk jaar vanaf 1984** wordt er uitgegaan van het werkelijke, geherwaardeerde en eventueel geplafonneerde bedrijfsinkomen.

Bij pensionering maakt de som van alle stukjes uw totaal pensioen uit.

Uw werkelijk pensioen wordt berekend in functie van:

- **de duur van uw loopbaan:** de normale duur van een volledige carrière is vastgesteld op 45 jaar voor man en vrouw.
- **uw gezinssituatie:** het pensioen voor een gezin is hoger dan voor een alleenstaande (= 80% van een gezinspensioen).
- **de evolutie van uw inkomen:** ieder jaar wordt afzonderlijk berekend. Bij pensionering worden deze jaarinkomsten geherwaardeerd.

De wettelijke pensioenleeftijd is 65 jaar zowel bij mannen als vrouwen (sinds 1 januari 2009).

Formule voor de berekening van uw rustpensioen	
Loopbaanjaren tot en met 31 december 1983:	
forfaitair, geïndexeerd bedrijfsinkomen x 75% gezin (60% alleenstaande)	
45	
Loopbaanjaren vanaf 1 januari 1984:	
werkelijk, geherwaardeerd geplafonneerd bedrijfsinkomen x 75% gezin (60% alleenstaande)	
45	

3.3. Minima en maxima: geen reden tot juichen

Theoretisch zou men heel uiteenlopende pensioenen bekommen. Daarom heeft men minima en maxima bepaald.

- Minima**

Om te vermijden dat bepaalde pensioenen onder het bestaansminimum zouden vallen, zijn er minima vastgesteld. Deze minima gelden echter enkel bij een volledige loopbaan en zijn afhankelijk van uw gezinssituatie.

Het minimum rustpensioen voor *een volledige loopbaan* als zelfstandige bedraagt op jaarbasis op 1 januari 2015:

- 16.844,72 euro voor een gezinsspensioen;
- 12.731,29 euro voor een alleenstaandenspensioen.

Voor iemand die *tussen 2/3-loopbaan en een volledige loopbaan* heeft gepresteerd, is een pro rata van toepassing.

Voor een persoon die *minder dan 2/3-loopbaan* heeft gepresteerd, is er geen minimum van toepassing.

- Maxima**

In vergelijking met een loontrekkende ligt het maximumpensioen bijna de helft lager. Bovendien zijn er bijna geen zelfstandigen die recht hebben op het maximumpensioen. Het is zelfs zo dat de meeste zelfstandigen, eenmaal ze op pensioen gaan, niet veel meer zullen krijgen dan het minimumpensioen.

Rustpensioen voor een volledige loopbaan				
	Minimumpensioen		Maximumpensioen	
	jaar	maand	jaar	maand
gezin	16.844,72	1.403,73	18.731,57	1.560,96
alleenstaande	12.731,29	1.060,94	14.985,26	1.248,77

in euro

Maxima: een vergelijking voor een volledige loopbaan				
	Maximum voor loontrekkenden		Maximum voor zelfstandigen (± 58% van de loontrekkenden)	
	jaar	maand	jaar	maand
gezin	33.137,81	2.761,48	18.731,57	1.560,96
alleenstaande	26.510,25	2.209,19	14.985,26	1.248,77

in euro

3.4. Enkele ontvuchterende voorbeelden⁵

Situatie A

Ik ben 65 jaar oud. Mijn partner werkt niet. Waarvan zullen wij leven?

Zelfs met personen ten laste en na een volledige loopbaan zal uw pensioen lager liggen dan uw inkomen. Hoe hoger uw inkomen was, hoe zwaarder het financiële verlies is.

Gezinspensioenen			
Inkomen		Pensioen	Verskil +/-
jaarlijks	maandelijks	man / vrouw	man / vrouw
15.000	1.250,00	1.403,73	+ 153,73
30.000	2.500,00	1.403,73	- 1.096,27
45.000	3.750,00	1.421,01	-2.328,99
55.000	4.583,33	1.560,96	- 3.022,37

in euro

Situatie B

Ik ben 65 jaar oud. Ik heb geen recht op het gezinspensioenen. Hoeveel krijg ik?

Als alleenstaande zal uw maandelijks pensioen amper een fractie bedragen van uw inkomen.

Alleenstaandenspensioenen			
Inkomen		Pensioen	Verlies +/-
jaarlijks	maandelijks	man / vrouw	man / vrouw
15.000	1.250,00	1.060,94	-189,06
30.000	2.500,00	1.060,94	- 1.439,06
45.000	3.750,00	1.136,81	-2.613,19
55.000	4.583,33	1.248,77	- 3.334,56

in euro

⁵ Bedragen zijn enkel geldig bij een volledige loopbaan van 45 jaar. Indien dit niet het geval is, levert een pro rata berekening een goede benadering.

3.5. Ik wil op vervroegd rustpensioen. Wat is het effect op mijn uitkering?

Vanaf 1 januari 2013 wordt het vervroegd pensioen voor zelfstandigen hervormd. Deze hervorming wordt ingevoerd in 2 fases: van 2013 tot 2015 en vanaf 2016.

Een verhoging van de minimumleeftijd en van de loopbaanvoorwaarde zal geleidelijk aan plaats vinden.

Datum	Minimum-leeftijd	Loopbaan-voorwaarde	Uitzondering lange loopbaan
2012	60 jaar	35 jaar	/
Overgangsstelsel van 2013 tot 2015:			
2013	60,5 jaar	38 jaar	60 jaar, bij loopbaan = 40 jaar
2014	61 jaar	39 jaar	60 jaar, bij loopbaan = 40 jaar
2015	61,5 jaar	40 jaar	60 jaar, bij loopbaan = 41 jaar
Definitief stelsel vanaf 2016:			
2016	62 jaar	40 jaar	60 jaar, bij loopbaan = 42 jaar of 61 jaar, bij loopbaan = 41 jaar

De overheid stimuleert u zo veel mogelijk om te werken tot de wettelijke pensioenleeftijd en bestraft vervroegd pensioen. Voor mannen en vrouwen (sinds 1 januari 2009) is de wettelijke pensioenleeftijd 65 jaar,

Een zelfstandige die vervroegd met pensioen wil tussen zijn 60ste en 65ste jaar, zonder dat hij een loopbaan van 44 jaar kan bewijzen, zag tot 1 januari 2013 zijn pensioen **in principe verminderen met 5% per jaar** vervroeging. Dat is de zogenaamde **“pensioenmalus”**.

Vanaf 2013 wordt in bepaalde gevallen deze pensioenmalus afgeschaft en in bepaalde gevallen wordt de pensioenmalus versoepeld.

Afschaffing van de pensioenmalus vanaf 2013 in de volgende situaties:

- Voor de zelfstandige die vanaf 63 jaar met pensioen gaat.
- Voor de zelfstandige die met vervroegd pensioen gaat, minder dan 63 jaar oud is en die een beroepsloopbaan van minstens 41 jaren kan aantonen.

Versoepeling van de malus vanaf 2013 in de volgende situaties:

- Een vervroegd rustpensioen op 60,5 jaar in 2013 of 2014 zal leiden tot een vermindering van het pensioen met 21,5%.
- In 2015 wordt voor een vervroegd rustpensioen op 61,5 jaar het verminderingpercentage op 15% gebracht.

Een overzicht:

Leeftijd bij start pensioen	Vermindering bij start pensioen			
	2013	2014	2015	2016
60 jaar	25%	25%	25%	/
60,5 jaar	21,5%	21,5%	21,5%	/
61 jaar	18%	18%	18%	18%
61,5 jaar	18%	18%	15%	15%
62 jaar	12%	12%	12%	12%

Deze vermindering is niet van toepassing voor pensioenen die ingaan vanaf de maand na de 63ste verjaardag, of vanaf een loopbaan van 41 jaar.

3.6. De pensioenbonus

Vanaf 1 januari 2015 werd de pensioenbonus afgeschaft voor alle zelfstandigen die:

- Voor 1 december 2014 niet voldoen aan de voorwaarden om een vervroegd rustpensioen te verkrijgen
- Of de leeftijd van 65 jaar hebben bereikt maar voor 1 december 2014 geen beroepsloopbaan van minstens 40 jaar bewijzen.

De pensioenbonus blijft van toepassing voor alle zelfstandigen die:

- Ten laatste vanaf 1 december 2014 zijn begonnen een pensioenbonus op te bouwen omdat zij ten laatste op 1 december 2014 een vervroegd rustpensioen kunnen verkrijgen en meer dan een jaar na die datum een beroepsactiviteit voortzetten;
- Of de leeftijd van 65 jaar hebben bereikt en ten laatste op 30 november 2014 een beroepsloopbaan van minstens 40 jaar kan bewijzen.

3.7. Mijn zelfstandige echtgeno(o)t(e) overlijdt. Wanneer heb ik recht op het overlevingspensioen?

Het overlevingspensioen werd in 2014 grondig hervormd. Indien u niet aan de voorwaarden van het overlevingspensioen voldoet, kom je in aanmerking voor een “overgangsuitkering”:

Als **weduwe of weduwnaar van een zelfstandige** kunt u aanspraak maken op een overlevingspensioen. Een overlevingspensioen is echter kleiner dan een rustpensioen.

- Bij *overlijden na pensionering* bedraagt het overlevingspensioen 80% van het gezinsrustpensioen.
- Bij *overlijden vóór pensionering* wordt het overlevingspensioen berekend op een verkorte loopbaan: van de 20ste verjaardag (of start carrière) tot overlijden.

Voorwaarden

Om recht te hebben op een overlevingspensioen moet u aan volgende voorwaarden voldoen:

1. U moet minstens een jaar gehuwd geweest zijn met de overledene.

Uitzondering:

- er een kind uit het huwelijk of uit de wettelijke samenwoning geboren is
- het overlijden het gevolg is van een ongeval dat gebeurde na het huwelijk
- het overlijden het gevolg is van een beroepsziekte die zich voordeed na het huwelijk
- er op het ogenblik van het overlijden een kind ten laste was waarvoor u of uw echtgeno(o)t(e) kinderbijslag ontving

Opgelet! Als u opnieuw huwt, verliest u uw recht op een overlevingspensioen vanaf de eerste dag van de maand volgend op die waarin u hertrouwt.

2. U moet tenminste 45 jaar zijn op het moment van het overlijden van de zelfstandige.

De leeftijdsvoorwaarde wordt geleidelijk opgetrokken:	
Overlijden uiterlijk op 31/12/2015	45 jaar
Overlijden in 2016	45 jaar en 6 maanden
Overlijden in 2017	46 jaar
Overlijden in 2018	46 jaar en 6 maanden

Overlijden in 2019	47 jaar
Overlijden in 2020	47 jaar en 6 maanden
Overlijden in 2021	48 jaar
Overlijden in 2022	48 jaar en 6 maanden
Overlijden in 2023	49 jaar
Overlijden in 2024	49 jaar en 6 maanden
Overlijden in 2025 of later	50 jaar

- U moet de beroepsloopbaan als zelfstandige van uw overleden echtgeno(o)t(e) bewijzen, tenzij hem/haar al een rustpensioen als zelfstandige was toegekend.
- U moet een beperkt inkomen hebben (zie 3.8.).

Om aanspraak te kunnen maken op een overlevingspensioen, moet u aan **al deze voorwaarden** voldoen.

Indien u niet aan de voorwaarden voldoet, wordt een overgangsuitkering toegekend voor een periode van:

- 12 maanden, indien er op het ogenblik van het overlijden geen kind ten laste is waarvoor u of uw echtgeno(o)t(e) kinderbijslag ontving
- 24 maanden, indien er op het ogenblik van het overlijden minstens een kind ten laste is waarvoor u of uw echtgeno(o)t(e) kinderbijslag ontving

Voor de echtgescheidenen bestaan er specifieke regelingen om aanspraak te kunnen maken op een overlevingspensioen.

Op welk bedrag heb ik recht?

Hoeveel uw overlevingspensioen precies bedraagt, **hangt af van de beroepsloopbaan van uw overleden echtgeno(o)t(e)**. Net zoals bij het rustpensioen, is er een minimum en een maximum. Ook hier ligt het maximumpensioen in vergelijking met een loontrekkende bijna de helft lager.

Voor een volledige loopbaan (van 20 jaar tot overlijden)				
	Minimumpensioen		Maximumpensioen	
	jaar	maand	jaar	maand
overlevingspensioen ⁶	12.731,29	1.060,94	14.985,26	1.248,77

in euro

Maxima: een vergelijking voor een volledige loopbaan (van 20 jaar tot overlijden)				
	Maximum voor loontrekkenden		Maximum voor zelfstandigen (± 58% van de loontrekkenden)	
	jaar	maand	jaar	maand
overlevingspensioen ⁶	26.510,25	2.209,19	14.985,26	1.248,77

in euro

⁶ Gebaseerd op de carrière van de overleden partner.

3.8. Pensioen en beroepsinkomsten: wat zijn de grenzen?

Zoals hierboven vermeld, hebt u als zelfstandige maar recht op een beperkt pensioen. U zult met andere woorden moeten inboeten op uw levensstandaard.

Het spreekt voor zich dat heel wat zelfstandigen dan ook overwegen om ook tijdens hun pensioen inkomsten te verwerven door te gaan werken.

Is dit dan de oplossing om alsnog de levensstandaard op peil te houden? Wellicht niet, aangezien u zult moeten blijven werken, in plaats van rustig van uw oude dag te kunnen genieten. Daarenboven zijn de inkomsten, die u mag verwerven door nog te gaan klussen, beperkt.

Sinds 1 januari 2015 kan men onbeperkt het pensioen cumuleren met een beroepsinkomen vanaf 65 jaar. De leeftijdsvoorwaarde dient vervuld te zijn op het moment van de pensionering. Deze onbeperkte cumul is ook mogelijk indien de gepensioneerde een loopbaan bewijst van minstens 45 jaar. Bij deze loopbaanvoorwaarde van 45 kalenderjaren wordt geen rekening gehouden met geregulariseerde studiejaren.

Als u te veel verdiend hebt en deze inkomensgrenzen dus overschrijdt, riskeert u een sanctie. Deze sanctie is afhankelijk van de mate waarin u de toegelaten arbeid overschrijdt:

- Als uw beroepsactiviteit de toegelaten grens *met minder dan 100%* overschrijdt, dan wordt uw pensioen verminderd met het percentage van overschrijding.
- Als uw beroepsactiviteit de toegelaten grens *met 100% of meer* overschrijdt, dan wordt uw pensioen voor het betrokken jaar zelfs geschorst en teruggevorderd.

Het beroepsinkomen dat u alsnog kunt verwerven zonder dat er gesleuteld wordt aan uw pensioen, is afhankelijk van uw leeftijd en de beroepsactiviteit die u wenst uit te oefenen.

Toegelaten inkomen grensbedragen 2015							
	Aard van de uitgeoefende bezigheid	gepensioneerde jonger dan de wettelijke pensioenleeftijd		gepensioneerde jonger dan 65 jaar en heeft uitsluitend overlevingspensioen		gepensioneerde heeft de wettelijke pensioenleeftijd en heeft uitsluitend een overlevingspensioen	
		zonder kind ten laste	met kind ten laste	zonder kind ten laste	met kind ten laste	zonder kind ten laste	met kind ten laste
	werknemer - bruto	7.793,00	11.689 ,00	18.144,00	22.680 ,00	22.509,00	27.379,00
2015	zelfstandige - netto of werknemer + zelfstandige	6.234,00	9.351 ,00	14.515,00	18.144 ,00	18.007,00	21.903,00

maximum jaarinkomen in euro

4. Besluit

4.1. Hoe kan ik mijn levensstandaard na mijn pensioen of na een ziekte of ongeval behouden?

VIVIUM kan u helpen om uw levensstandaard te behouden. Onze makelaars zijn perfect op de hoogte van de problematiek.

Het is belangrijk dat u zich goed verzekert tegen inkomensverlies. Dat u uw levensstandaard beschermt tegen arbeidsongeschiktheid, een stabiel pensioen opbouwt en een stevige overlijdensverzekering aangaat. Maar de zoektocht naar die producten is niet altijd eenvoudig. Praat daarom met uw makelaar over uw toekomst: hij analyseert uw persoonlijke situatie, hij luistert naar uw vragen en bespreekt samen met u uw toekomst. Pas dan zoekt hij het product dat het best bij u past.

Aarzel dus niet uw makelaar te contacteren. Uw makelaar is zelf zelfstandige en weet dus precies wat u als zelfstandige bezig houdt. Zijn advies is van goudwaarde.

4.2. Welke oplossingen biedt VIVIUM aan?

VIVIUM biedt oplossingen aan om de tekortkomingen van de sociale zekerheid op te vangen. Met onze verzekeringen vermijdt u financiële problemen als uw beroepsinkomsten plots wegvallen wanneer u arbeidsongeschikt wordt, met pensioen gaat of overlijdt.

Om **moeilijke periodes bij ziekte of ongeval** te overbruggen, biedt VIVIUM u volgende formules aan:

- de verzekering **gewaarborgd inkomen**.
- verzeker het voortbestaan van uw zaak met het **Non-Stop Plan**.
- verzeker de omzet van uw eenpersoonsvennootschap met de **omzetverzekering**.
- 2 aanvullende waarborgen voor extra gemoedsrust: **premievrijstelling** en de dekking van **ernstige aandoeningen**.

Uw **pensioen** kunt u onder meer op volgende manieren vergroten:

- **vrij aanvullend pensioen voor zelfstandigen (VAPZ)**: pensioenverzekering voor alle zelfstandigen in functie van uw inkomen.
- **Top-Hat Plus Plan**: individuele pensioentoezegging voor zelfstandigen met een vennootschap.
- **pensioensparen**: fiscaal sparen op individuele basis tot een fiscaal maximum van 940 euro (aanslagjaar 2016, inkomsten 2015).
- **langetermijnsparen**: fiscaal sparen op individuele basis afhankelijk van uw beroepsinkomen tot een fiscaal maximum van 2.260 euro (aanslagjaar 2016, inkomsten 2015).

Omdat het wettelijk overlevingspensioen in vele gevallen heel beperkt, tot zelfs onbestaande, is (gezien veel personen niet voldoen aan de voorwaarden met betrekking tot dit overlevingspensioen), is het interessant een **overlijdensverzekering** af te sluiten. Op die manier kan aan de overlevende partner toch nog een alternatief geboden worden voor het ontbreken van een overlevingspensioen of het beperkte karakter ervan.

Elk van deze formules past een mouw aan de tekortkomingen van de sociale zekerheid.

Meer info?

Praat erover met uw makelaar. Hij bekijkt graag met u in detail welke oplossingen het beste passen bij uw persoonlijke situatie.

5. Bijkomende informatie

5.1. Internet - internetsites van de Belgische Overheid

Info Sociale Zekerheid

www.socialsecurity.fgov.be

Rijksdienst Sociale Zekerheid

www.onssrszls.fgov.be

Website Federale Overheid

www.belgium.be

Kruispunt Sociale Zekerheid

www.ksz-bcss.fgov.be

Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering

www.riziv.fgov.be

Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

www.rva.fgov.be

Rijksinstituut Sociale Verzekeringen Zelfstandigen

www.rsvz-inasti.fgov.be

5.2. Adressen

Rijksdienst voor Sociale Zekerheid

(RSZ)

Victor Hortaplein 11

1060 Brussel

tel.: +32 2 509 31 11

Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering

(RIZIV)

Tervurenlaan 211

1150 brussel

tel.: +32 2 739 71 11

Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

(RVA)

Keizerslaan 7

1000 brussel

tel.: +32 2 515 41 11

Rijksinstituut Sociale Verzekeringen Zelfstandigen

(RSVZ)

Jan Jacobsplein 6

1000 Brussel

tel.: +32 2 546 42 11

6. Kerncijfers

6.1 Ziekte of ongeval

Ziekte of ongeval: personen ten laste						
Inkomen		Uitkering bij ziekte of ongeval: personen ten laste ⁷ - volledige stopzetting zaak				
jaarlijks	maandelijks	1 ^{ste} maand	2 ^{de} - 12 ^{de} maand	verschil +/-	vanaf jaar 2 ⁸	verschil +/-
15.000	1.250,00	0	1.403,74	+ 153,74	1.403,74	+ 153,74
20.000	1.666,67	0	1.403,74	- 262,93	1.403,74	- 262,93
25.000	2.083,33	0	1.403,74	- 679,59	1.403,74	- 679,59
30.000	2.500,00	0	1.403,74	- 1.096,26	1.403,74	- 1.096,26
35.000	2.916,67	0	1.403,74	- 1.512,93	1.403,74	- 1.512,93
40.000	3.333,33	0	1.403,74	- 1.929,59	1.403,74	- 1.929,59
45.000	3.750,00	0	1.403,74	- 2.346,26	1.403,74	- 2.346,26
50.000	4.166,67	0	1.403,74	- 2.762,93	1.403,74	- 2.762,93
55.000	4.583,33	0	1.403,74	- 3.179,59	1.403,74	- 3.179,59
60.000	5.000,00	0	1.403,74	- 3.596,26	1.403,74	- 3.596,26
65.000	5.416,67	0	1.403,74	- 4.012,93	1.403,74	- 4.012,93

in euro

Ziekte of ongeval: geen personen ten laste						
Inkomen		Uitkering bij ziekte of ongeval: geen personen ten laste - alleenstaande - volledige stopzetting zaak				
jaarlijks	maandelijks	1 ^{ste} maand	2 ^{de} - 12 ^{de} maand	verschil +/-	vanaf jaar 2 ⁸	verschil +/-
15.000	1.250,00	0	1.061,06	- 188,94	1.123,46	- 126,54
20.000	1.666,67	0	1.061,06	- 605,61	1.123,46	- 543,21
25.000	2.083,33	0	1.061,06	- 1022,27	1.123,46	- 959,87
30.000	2.500,00	0	1.061,06	- 1.438,94	1.123,46	- 1.376,54
35.000	2.916,67	0	1.061,06	- 1.855,61	1.123,46	- 1.793,21
40.000	3.333,33	0	1.061,06	- 2.272,27	1.123,46	- 2.209,87
45.000	3.750,00	0	1.061,06	- 2.688,94	1.123,46	- 2.626,54
50.000	4.166,67	0	1.061,06	- 3.105,61	1.123,46	- 3.043,21
55.000	4.583,33	0	1.061,06	- 3.522,27	1.123,46	- 3.459,87
60.000	5.000,00	0	1.061,06	- 3.938,94	1.123,46	- 3.876,54
65.000	5.416,67	0	1.061,06	- 4.355,61	1.123,46	- 4.293,21

in euro

⁷ De personen ten laste die in aanmerking komen, zijn slechts ten laste van de rechthebbende indien hun inkomen ≤ 932,98 euro per maand (= 11.195,76 euro per jaar) bedraagt.

⁸ Met stopzetting van de zaak (indien geen stopzetting van de zaak zijn de cijfers dezelfde als van maand 2 tot 12).

6.2. Pensioen

Rustpensioen					
Inkomen		Rustpensioen ⁹ gezin		Rustpensioen ⁹ alleenstaande	
jaarlijks	maandelijks	maandelijks	verschil +/-	maandelijks	verschil +/-
		man / vrouw	man / vrouw	man / vrouw	man / vrouw
15.000	1.250,00	1.403,73	+ 153,73	1.060,94	- 189,06
25.000	2.083,33	1.403,73	- 679,60	1.060,94	- 1.022,39
30.000	2.500,00	1.403,73	- 1.096,27	1.060,94	- 1.439,06
35.000	2.916,67	1.403,73	- 1.512,94	1.060,94	- 1.855,73
45.000	3.750,00	1.421,01	- 2.328,99	1.136,81	- 2.613,19
50.000	4.166,67	1.560,96	- 2.605,71	1.248,77	- 2.917,90
55.000	4.583,33	1.560,96	- 3.022,37	1.248,77	- 3.334,56
60.000	5.000,00	1.560,96	- 3.439,04	1.248,77	- 3.751,23
65.000	5.416,67	1.560,96	- 3.855,71	1.248,77	- 4.167,90

in euro

⁹ **Rustpensioen:** bedragen zijn enkel geldig bij een volledige loopbaan van 45 jaar. Indien dit niet het geval is, levert een pro rata berekening een goede benadering.

VIVIUM Zeker van elkaar.

VIVIUM is een Belgische verzekeringsmaatschappij. We kennen de markt door en door en bieden een heel brede waaier verzekeringen aan: levensverzekeringen, niet-levensverzekeringen en employee benefits. Dat doen we voor particulieren en zelfstandigen, maar ook voor kmo's en grote ondernemingen.

VIVIUM gelooft rotsvast in de toegevoegde waarde van de makelaar als langetermijnpartner van de klant. Daarom werken we keihard aan sterke producten en diensten zodat makelaars volop hun rol van adviesverlener kunnen opnemen.

VIVIUM maakt deel uit van de P&V Groep. We zijn de derde grootste verzekeringsmaatschappij in België die met onafhankelijke makelaars werkt.

VIVIUM is een merk van P&V Verzekeringen cvba,
Verzekeringsonderneming toegelaten onder code 0058
BTW BE 0402 236 531 - RPR Brussel

MAATSCHAPPELIJKE ZETEL

Koningsstraat 151 - 1210 Brussel
tel. +32 2 406 35 11

ZETEL ANTWERPEN

Desguinlei 92 - 2018 Antwerpen
tel. +32 3 244 66 88

Voor meer info www.vivium.be

V.U.: P&V Verzekeringen cvba - Koningsstraat 151, 1210 Brussel - 8.603N - 01.2016

Een vraag?

Uw makelaar kent het antwoord

We maken onze polissen graag zo duidelijk mogelijk, maar we begrijpen dat u zich graag goed wilt informeren. En dat doet u best bij uw makelaar. Hij is onafhankelijk en weet u precies uit te leggen welke voordelen en voorwaarden aan deze verzekering verbonden zijn.

